

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2031

Vragen van het lid **Siderius** (SP) aan Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het weigeren van leerlingen bij een mytylschool vanwege het passend onderwijs* (ingezonden 2 maart 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Dekker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 24 maart 2016).

Vraag 1

Acht u het wenselijk dat een mytylschool uit Haarlem leerlingen weigert vanwege de bureaucratie door het passend onderwijs? Zo nee, welke maatregelen gaat u nemen?¹

Antwoord 1

Ik zou het niet alleen niet wenselijk vinden, maar ook in strijd met de wet achten wanneer een speciale school vanwege bureaucratie leerlingen weigert. De school heeft immers de verantwoordelijkheid (zorgplicht) om voor elke leerling die is aangemeld, een passend aanbod te doen. Als een school voor speciaal onderwijs een leerling een passend aanbod kan bieden, hoort daar ook bij dat de school voor deze leerling een toelaatbaarheidsverklaring aanvraagt bij het samenwerkingsverband waar deze leerling vandaan komt. Dit is een wettelijke verplichting. Omdat een school hiermee niet aan deze wettelijke verplichting zou voldoen, heb ik de Inspectie van het Onderwijs (hierna inspectie) gevraagd om contact op te nemen met de school die in het artikel wordt genoemd en te onderzoeken of de school de zorgplicht nakomt. De inspectie heeft kunnen vaststellen dat de school geen leerlingen weigert en de zorgplicht nakomt.

Vraag 2

Kunt u toelichten hoe de leerlingen die niet meer naar de betreffende mytylschool kunnen, toch passend onderwijs op een mytylschool kunnen volgen?

Antwoord 2

De mytylschool moet zich houden aan de zorgplicht, zoals is toegelicht in het antwoord op vraag 1. Ik ga ervan uit dat de school zich blijft houden aan de zorgplicht en dat leerlingen die zijn aangewezen op de mytylschool, daar ook

¹ Haarlems Dagblad, «Ruzie om kinderen uit IJmond,» 26 februari 2016

naartoe kunnen. Wanneer de mytylschool niet zelf de gevraagde ondersteuning aan de leerlingen kan bieden, zal de mytylschool een andere school moeten zoeken die de leerlingen wel kan toelaten.

Vraag 3

Hoe kan het dat er nog steeds problemen zijn met de enorme bureaucratie in de samenwerkingsverbanden? Ziet u mogelijkheden om een landelijk formulier voor de toelaatbaarheidsverklaring te ontwikkelen voor alle scholen in het speciaal onderwijs? Kunt u uw antwoord toelichten?²

Antwoord 3

Nee, ik acht de ontwikkeling van een landelijke formulier niet wenselijk. Met de invoering van passend onderwijs is juist gekozen om in de wetgeving meer ruimte te bieden voor maatwerk aan leerlingen met minder bureaucratie. Op veel plekken lukt het ook om de ondersteuning van leerlingen met minder bureaucratie te organiseren. De inspectie heeft vastgesteld dat het voorkomen van onnodige bureaucratie speerpunt is van beleid bij veel samenwerkingsverbanden, ook bij het samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond. Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond slaagt er dan ook steeds beter in de bureaucratie te beperken tot het hoognodige. Dat geldt nog niet voor alle samenwerkingsverbanden in voldoende mate. Daarom heb ik een aantal acties uitgezet om onnodige bureaucratie te verminderen. Zie hiervoor het antwoord op vraag 10.

Vraag 4

Wat is uw reactie op het feit dat De Regenboog op veertien verschillende manieren gegevens moet aanleveren bij de samenwerkingsverbanden? Kan dit niet eenvoudiger?

Antwoord 4

Ik ga ervan uit dat het inderdaad eenvoudiger kan. De wet biedt daar ook de ruimte voor. Het is zo dat een samenwerkingsverband moet beoordelen of een leerling toelaatbaar is tot het (voortgezet) speciaal onderwijs. De wijze waarop zij dat doen kan zonder veel onnodige bureaucratische rompslomp. Er zijn bijvoorbeeld samenwerkingsverbanden die vragen om een met de ouders geëvalueerd ontwikkelingsperspectief waarin het vervolgtraject is beschreven. Ook zijn er samenwerkingsverbanden waar in een gesprek met de ouders, regulier- en speciaal onderwijs wordt gekeken wat de best passende plek is. Zoals ik in het algemeen overleg passend onderwijs op 10 februari heb toegezegd, worden dergelijke goede voorbeelden beschreven en verspreid onder de samenwerkingsverbanden.

Vraag 5

Hoe beoordeelt u het feit dat De Regenboog een interne begeleider al drie maanden «kwijt» is aan het invullen van formulieren voor de samenwerkingsverbanden, terwijl zij veel nuttiger werk in de klas zou kunnen verrichten? Acht u deze situatie ook onacceptabel?

Antwoord 5

Met een vereenvoudiging van de procedure voor de toelaatbaarheidsverklaring tot het (v)so hoeft de intern begeleider minder tijd te steken in het invullen van de benodigde formulieren.

Vraag 6

Had u deze enorme bureaucratie bij het invoeren van het passend onderwijs voorzien? Welke maatregelen heeft u genomen om deze problemen het hoofd te bieden?

Antwoord 6

Het risico op onnodige bureaucratie bij de samenwerkingsverbanden was vooraf onderkend. Daarom zijn al voor de invoering van passend onderwijs maatregelen genomen zoals handreikingen die zijn ontwikkeld om onnodige bureaucratie te voorkomen bij de inrichting van het samenwerkingsverband.

² Haarlems Dagblad, «Ruzie om kinderen uit IJmond,» 26 februari 2016

Wat ik nu zie is dat in samenwerkingsverbanden waar de samenwerking nieuw is en er weinig onderling vertrouwen is, de neiging ontstaat om zoveel mogelijk vast te leggen in regels. Hierdoor ontstaat onnodige bureaucratie. Nu passend onderwijs anderhalf jaar onderweg is, zie ik dat in verschillende samenwerkingsverbanden de procedures tegen het licht worden gehouden. Ik heb er vertrouwen in dat die samenwerkingsverbanden de ruimte meer zullen gaan benutten. Samen met scholen, samenwerkingsverbanden, de raden en de inspectie worden werkwijzen gemaakt hoe onnodige bureaucratie kan worden voorkomen.

Vraag 7

Hoe beoordeelt u de rol van de onderwijsinspectie rond het samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland? Acht u het wenselijk dat zij het samenwerkingsverband op de vingers tikt, omdat zij verlangt dat een tweede onafhankelijke deskundige naar de indicatie kijkt? Wordt er op deze manier niet juist weer méér bureaucratie in de hand gewerkt?

Antwoord 7

De inspectie van het onderwijs heeft het samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland er terecht op gewezen dat een tweede deskundige die de toelaatbaarheid tot het (v)so beoordeelt, ontbreekt. Dit is in de wet zo geregeld. Hieruit hoeft niet voort te vloeien dat er meer bureaucratie ontstaat. Het samenwerkingsverband kan ook aan deze wettelijke verplichting voldoen zonder dat hierdoor extra tijd en formulieren worden toegevoegd aan de beoordeling van de toelaatbaarheid tot het (v)so.

Vraag 8

Zijn er gegevens bekend over scholen en het aantal samenwerkingsverbanden waarmee zij te maken hebben? Zo ja, kunt u deze met de Kamer delen? Zo nee, waarom is dit niet bekend en bent u bereid alsnog achter deze gegevens te komen?

Antwoord 8

Ja, die zijn bekend. Van alle samenwerkingsverbanden worden de toelaatbaarheidsverklaringen die zij afgeven voor het (v)so geregistreerd. In de onderstaande tabel is van de (v)so-scholen aangegeven met hoeveel samenwerkingsverbanden zij te maken hebben bij de aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring voor het (v)so. Hierbij wordt opgemerkt dat een sovso-school (een school die zowel so als vso aanbiedt) per definitie te maken heeft met twee samenwerkingsverbanden, namelijk een samenwerkingsverband voor po en voor vo. Van de 263 scholen voor (v)so, zijn er 162 sovso-scholen.

Aantal verschillende SWV	Aantal (v)so scholen
1 t/m 5	45
6 t/m 10	116
11 t/m 15	49
16 t/m 20	22
21 of meer	31

Vraag 9

Deelt u de mening dat de overgangsfase toch echt ontstegen is en dat de problemen rond de hoge administratieve druk tot het verleden zouden moeten behoren? Zo nee, waarom niet?³

Antwoord 9

Nee. De invoering van passend onderwijs is nog in volle gang. Samenwerkingsverbanden moeten in dit jaar, voor 1 augustus 2016, de zittende leerlingen in het (v)so met een oude CVI-indicatie opnieuw beoordelen en indien nodig voor hen een toelaatbaarheidsverklaring afgeven voor het (v)so. Hiermee bevindt passend onderwijs zich in de overgangsfase van het oude naar het nieuwe systeem van plaatsing van leerlingen in het (v)so.

³ Kamerstuk 31 497 nr. 175

Vraag 10

Bent u nogmaals bereid de motie Siderius/Voordewind nog een keer goed te bekijken en alsnog met maatregelen te komen om de bureaucratie in het passend onderwijs een halt toe te roepen? Zo nee, waarom niet?⁴

Antwoord 10

Nee. In de voortgangsrapportage passend onderwijs en in het algemeen overleg op 10 februari jongstleden heb ik een aantal acties aangekondigd om de bureaucratie rond passend onderwijs te verminderen. Prioriteit ligt daarbij bij het verminderen van de bureaucratie rondom de herindicatie van leerlingen die op 1 augustus 2014 ingeschreven stonden op een (v)so school en op basis daarvan tot 1 augustus 2016 op die school mochten blijven. In het algemeen overleg heb ik ook een werkwijze geschetst om deze herindicatie uit te voeren zonder onnodige bureaucratie. Uitgangspunt daarbij is de informatie die op de (v)so school aanwezig is, in combinatie met een ontwikkelingsperspectief dat met de ouders is geëvalueerd. De (v)so scholen heb ik geadviseerd om de samenwerkingsverbanden uit te nodigen voor een gesprek om de dossiers te bespreken. Aan het eind van het gesprek is dan duidelijk wat het perspectief per leerling is. De raden hebben dit voorbeeld uitgewerkt in een handreiking. Van de inspectie hoor ik terug dat deze werkwijze (of varianten daarop) op steeds meer plekken wordt gevolgd. Ook heeft de inspectie de mytyschool in Haarlem en het samenwerkingsverband IJmond gewezen op deze werkwijze.

Vraag 11

Wat is er terecht gekomen van uw uitspraken in het programma «De Monitor», waarin u aangaf dat administratietaken door docenten achterwege gelaten konden worden?⁵

Antwoord 11

Na mijn oproep in de Monitor is er een loket geopend op www.delerarenagenda.nl.⁶ Bij dit loket kunnen alle leraren knelpunten over werk- en regeldruk aangeven. Samen met de Inspecteur-Generaal heb ik 7 maart daarover gesproken met 14 leraren. Een uitgebreid verslag van dit gesprek kunt u terug vinden op www.delerarenagenda.nl. In dit gesprek bleek vooral dat leraren veel administratieve handelingen verrichten zonder dat ze weten waarom en wat het effect ervan is op hun onderwijs. Ik vind dat een probleem en wil graag samen met de inspectie met deze leraren in gesprek blijven over oplossingen.

⁴ Kamerstuk 31 497 nr. 172

⁵ De Monitor – 10 januari 2016

⁶ <http://www.delerarenagenda.nl/blog/inhoud/weblog/weblog/2016/werkdruk-wat-zijn-volgens-jou-de-knelpunten>